

edele-mueer

- 1. dMe#ee SJobMete** 1-12
(Education and Philosophy)
dMe#ee ka: Del& oMete ka: Del& oMeteMems#e ka: mac#oedle, dMe#ee oMete ka: Del&
- 2. dMe#ee oMete ka: mle@he** 13-24
(Nature of Educational Philosophy)
dMe#ee oMete ka: Del&Mueka:ee, dMe#ee oMete ka: #e#e, dMe#ee le:ee oMete caM
macya/0e, oMete ka: dMe#ee hej 0eyeele, oMete le:ee dMe#ee ka: Del& oMete le:ee
dMe#ee ka: GoMMe, oMete Dejj hee"Ye:ee, oMete le:ee dMe#eCe edeDees# oMete le:ee
hee"UhepMekeM, oMete le:ee dMe#eKa, oMete le:ee dMe#eeDeej oMete le:ee edeDees#e,
oMete le:ee hee"Umani:eeceer 0e:edeeJew oMete le:ee Me#eKa edeDees#e Je 0eMameve,
oMete le:ee hej#ee 0eCaueer, oMete Dejj DevyMemave, dMe#ee ka: oMete hej 0eyeele,
dMe#ee ka: Eeje oMete ka: dMe#ee, dMe#ee Eeje oMete ka: mej#eCe, dMe#ee ka: Eeje
oMeteKa edeDees#e DevedeDees#, dMe#ee ka: Eeje ve:eeve mac:amDees#eKa oMeteKa
hejUde, dMe#ee ka: Eeje oMeteKa ielUelc:ka:ee-
- 3. DeoMeteo SJobMete** 25-37
(Idealism and Education)
DeoMeteo ka: Del& DeoMeteo ka: edeDees#e #he, DeoMeteo ka: DeDejYelle
edeDees#e, DeoMeteo Dejj dMe#ee, dMe#ee ka: Del& SJob DeoMeteo, dMe#ee ka:
GoMMe Dejj DeoMeteo, hee"Ue:ee Dejj DeoMeteo, dMe#eCe edeDees# dMe#eKa
le:ee DeoMeteo, dMe#eeDeej DeoMeteo, edeDees# Dejj DeoMeteo, DevyMemave
Dejj DeoMeteo, DeoMeteo ka: caUeDee#e-
- 4. 0eKa:dees# SJobMete** 38-49
(Naturalism and Education)
0eKa:dees# ka: Del& 0eKa:dees# ka: #he, 0eKa:dees# ka: DeDejYelle edeDees#e,
0eKa:dees# Dejj dMe#ee, dMe#ee ka: Del& le:ee 0eKa:dees#, dMe#ee ka: GoMMe le:ee
0eKa:dees#, hee"Ue:ee le:ee 0eKa:dees#, dMe#eCe edeDees# le:ee 0eKa:dees#, dMe#eKa
le:ee 0eKa:dees#, dMe#eeDeej le:ee 0eKa:dees#, edeDees# le:ee 0eKa:dees#, DevyMemave
le:ee 0eKa:dees#, 0eKa:dees# ka: caUeDee#e-
- 5. Uel:edee SJobMete** 50-60
(Realism and Education)
Uel:edee ka: Del& Uel:edee ka: #he, Uel:edee ka: DeDejYelle edeDees#e,
Uel:edee SJob dMe#ee, dMe#ee ka: Del& le:ee Uel:edee, dMe#ee ka: GoMMe le:ee
Uel:edee, hee"Ue:ee le:ee Uel:edee, dMe#eCe edeDees# le:ee Uel:edee, dMe#eKa
le:ee Uel:edee, dMe#eeDeej le:ee Uel:edee, edeDees# le:ee Uel:edee, DevyMemave
le:ee Uel:edee, Uel:edee ka: caUeDee#e-

6. Əldeyevlezo Sjedəle#ee (Pragmatism and Education) 61-71

Əldeyevlezo kəe Delə# Əldeyevlezo kəe əhe, Əldeyevlezo kəe ədneəzevlə, Əldeyevlezo Sjedəle#ee, Əldeyevlezo De#j əle#ee kəe GəbMİle, Əldeyevlezo De#j he''Üəəre, Əldeyevlezo De#j əle#eeCe əledeleə# Əldeyevlezo De#j əle#əkeə, Əldeyevlezo De#j əle#eeleə# Əldeyevlezo De#j ələuudle, Əldeyevlezo De#j Devedleeməve, Əldeyevlezo kəe ədUdekeəve-

7. əle#ee kəe GəbMİle (Aims of Education) 72-89

əle#ee kəe GəbMİlelləkeər DeledMİlekeəle, əle#ee kəe GəbMİlelləkeə Deleej, DeoMəleeoer Deleej, Udeleəleeoer Deleej, Deəleəslekeə lelede, məeəepkeə Je Deəlekeə əMəlellə# əle#ee kəe GəbMİlell kəe Jeleəkeə#Ce, məeəlekeəkeə GəbMİle, əledele,, GəbMİle, Jeleəkeəkeə GəbMİle, məeəepkeə GəbMİle, Jeleəkeəkeə De#j məeəepkeə GəbMİlellceəll məeəeJele, əle#ee kəe əleəvele GəbMİle, əle#ee Əeje %əvelecekeə əlekeəme kəe GəbMİle, əle#ee Əeje Məeəe#jkeə əlekeəme kəe GəbMİle, əle#ee Əeje DeəUdelecekeə əlekeəme kəe GəbMİle, əle#ee Əeje məeəlekeəkeə əlekeəme kəe GəbMİle, əle#ee Əeje Ue#e əlekeəme kəe GəbMİle, əle#ee Əeje peəlekeəkeəkeə keər leleer kəe GəbMİle, əle#ee Əeje məeəe#peəe keər leleer kəe GəbMİle, əle#ee Əeje məeəlepeve keə#ve kəe GəbMİle, əle#ee Əeje DeəledeleUdelekeə keə GəbMİle, əle#ee Əeje veēe#jkeəle kəe əlekeəme kəe GəbMİle, Mə#keə GəbMİlelləkeə Jeleəkeə#Ce, %əvelecekeə GəbMİlell kəe Jeleəkeə#Ce, Yeəlelecekeə GəbMİlell kəe Jeleəkeə#Ce, ceveleleuəkeə GəbMİlell kəe Jeleəkeə#Ce-

8. huessekeə Mə#keə əledeej (Educational Thoughts of Plato) 90-96

huesse kəe Mə#keə əledeej, əle#ee kəe Delə# əle#ee kəe GəbMİle, he''Üəəre, əle#eeCe əlede, əle#keə, Devedleeməve, huesse keər əle#ee Uepeve, huesse kəe Mə#keə əledeejəll kəe ədUdekeəve-

9. keəcevləme kəe Mə#keə əledeej (Educational Thoughts of Comenius) 97-106

keəcevləme kəe Mə#keə əledeej, əle#ee kəe Delə# əle#ee kəe GəbMİle, he''Üəəre, əle#eeCe əlede, ələuudle, Devedleeməve, məeəpeəe#ve əle#ee, DeUdele keəue, keəcevləme keər əle#ee Uepeve, keəcevləme kəe Mə#keə əledeejəll kəe ədUdekeəve-

10. əməskeə Mə#keə əledeej (Educational Thoughts of Rousseau) 107-113

əməs kəe Mə#keə əledeej, əle#ee kəe Delə# əle#ee kəe GəbMİle, he''Üəəre, əle#eeCe əlede, əle#keə, Ue#e, ələuudle, Devedleeməve, dle-əlelecekeə əle#ee, əməs kəe Mə#keə əledeejəll kəe ədUdekeəve-

11. **[d̥er̥k̥ā M̥#k̥ā d̥d̥ej** 114-120
 (Educational Thoughts of Dewey)
 [d̥er̥k̥ā M̥#k̥ā d̥d̥ej, d̥M̥#e k̥āe D̥L̥, d̥M̥#e k̥ā G̥o̥M̥U̥, h̥e''l̥e̥āce, d̥M̥#e d̥e̥D̥e, D̥e̥V̥M̥e̥ve, Ū̥ṣ̥e, d̥M̥#k̥ā, d̥e̥Ḁe̥u̥d̥e, [d̥er̥k̥ā M̥#k̥ā d̥d̥ej d̥M̥#k̥ā c̥e̥U̥ṣ̥e̥āve-
12. **cen̥ce̥e̥ i̥e̥B̥er̥k̥ā M̥#k̥ā d̥d̥ej** 121-129
 (Educational Thoughts of Mahatma Gandhi)
 cen̥ce̥e̥ i̥e̥B̥er̥k̥ā k̥āe p̥e̥ṣ̥e̥ o̥M̥āe, cen̥ce̥e̥ i̥e̥B̥er̥k̥ā M̥#k̥ā d̥d̥ej, d̥M̥#e k̥āe D̥L̥, d̥M̥#e k̥ā G̥o̥M̥U̥, h̥e''l̥e̥āce, d̥M̥#e d̥e̥D̥e, D̥e̥V̥M̥e̥ve, d̥M̥#k̥ā, y̥e̥M̥k̥ā d̥M̥#e, cen̥ce̥e̥ i̥e̥B̥er̥k̥ā d̥d̥ej d̥M̥#k̥ā c̥e̥U̥ṣ̥e̥āve-
13. **m̥e̥c̥e̥r̥ d̥e̥l̥e̥k̥ḁ̄ve̥o̥ k̥ā M̥#k̥ā d̥d̥ej** 130-142
 (Educational Thoughts of Swami Vivekanand)
 d̥M̥k̥ḁ̄e̥s̥ J̥e̥k̥e̥e, m̥e̥c̥e̥r̥ d̥e̥l̥e̥k̥ḁ̄ve̥o̥ k̥āe p̥e̥ṣ̥e̥ o̥M̥āe, m̥e̥c̥e̥r̥ d̥e̥l̥e̥k̥ḁ̄ve̥o̥ k̥ā M̥#k̥ā d̥d̥ej, d̥M̥#e k̥āe D̥L̥, d̥M̥#e k̥ā G̥o̥M̥U̥, h̥e''l̥e̥āce, d̥M̥#e d̥e̥D̥e, D̥e̥V̥M̥e̥ve, D̥e̥U̥ṣ̥e̥k̥ā, Ū̥ṣ̥e, D̥e̥V̥e d̥d̥ej, m̥e̥c̥e̥r̥ d̥e̥l̥e̥k̥ḁ̄ve̥o̥ k̥ā M̥#k̥ā d̥d̥ej d̥M̥#k̥ā c̥e̥U̥ṣ̥e̥āve-
14. **i̥e̥ṣ̥o̥ṣ̥e̥ Ṣ̥i̥e̥j̥ k̥ā M̥#k̥ā d̥d̥ej** 143-149
 (Educational Thoughts of Gurudev Tagore)
 i̥e̥ṣ̥o̥ṣ̥e̥ Ṣ̥i̥e̥j̥ k̥āe p̥e̥ṣ̥e̥ o̥M̥āe, i̥e̥ṣ̥o̥ṣ̥e̥ Ṣ̥i̥e̥j̥ k̥ā M̥#k̥ā d̥d̥ej, d̥M̥#e k̥āe D̥L̥, d̥M̥#e k̥ā G̥o̥M̥U̥, h̥e''l̥e̥āce, d̥M̥#e d̥e̥D̥e, d̥M̥#k̥ā, D̥e̥V̥M̥e̥ve, i̥e̥ṣ̥o̥ṣ̥e̥ Ṣ̥i̥e̥j̥ k̥ā M̥#k̥ā d̥d̥ej d̥M̥#k̥ā c̥e̥U̥ṣ̥e̥āve-
15. **B̥e̥r̥ D̥e̥j̥d̥e̥ro̥ k̥ā M̥#k̥ā d̥d̥ej** 150-157
 (Educational Thoughts of Sri Aurbindo)
 B̥e̥r̥ D̥e̥j̥d̥e̥ro̥ k̥āe p̥e̥ṣ̥e̥ o̥M̥āe, B̥e̥r̥ D̥e̥j̥d̥e̥ro̥ k̥ā M̥#k̥ā d̥d̥ej, d̥M̥#e k̥āe D̥L̥, d̥M̥#e k̥ā G̥o̥M̥U̥, h̥e''l̥e̥āce, d̥M̥#e d̥e̥D̥e, d̥M̥#k̥ā, Ū̥ṣ̥e, d̥e̥Ḁe̥u̥d̥e, D̥e̥V̥M̥e̥ve, B̥e̥r̥ D̥e̥j̥d̥e̥ro̥ k̥ā M̥#k̥ā d̥d̥ej d̥M̥#k̥ā c̥e̥U̥ṣ̥e̥āve-
16. **o̥ṣ̥e̥ve̥o̥ m̥e̥j̥m̥e̥l̥e̥r̥ k̥ā M̥#k̥ā d̥d̥ej** 158-169
 (Educational Thoughts of Dayanand Saraswati)
 o̥ṣ̥e̥ve̥o̥ m̥e̥j̥m̥e̥l̥e̥r̥ k̥āe p̥e̥ṣ̥e̥ o̥M̥āe, o̥ṣ̥e̥ve̥o̥ m̥e̥j̥m̥e̥l̥e̥r̥ k̥ā M̥#k̥ā d̥d̥ej, d̥M̥#e k̥āe D̥L̥, d̥M̥#e k̥ā G̥o̥M̥U̥, d̥M̥#e d̥e̥D̥e, D̥e̥V̥M̥e̥ve, d̥M̥#k̥ā, Ū̥ṣ̥e, d̥e̥Ḁe̥u̥d̥e, d̥M̥#e k̥ā D̥e̥V̥e h̥e̥, o̥ṣ̥e̥ve̥o̥ m̥e̥j̥m̥e̥l̥e̥r̥ k̥ā M̥#k̥ā d̥d̥ej d̥M̥#k̥ā c̥e̥U̥ṣ̥e̥āve-
17. **j̥e̥p̥e̥ṣ̥e̥ Ṣ̥C̥[̥ve̥ k̥ā M̥#k̥ā d̥d̥ej** 170-175
 (Educational Thought of Rajarshi Tandon)
 j̥e̥p̥e̥ṣ̥e̥ Ṣ̥C̥[̥ve̥ k̥ā M̥#k̥ā d̥d̥ej, d̥M̥#e k̥ā G̥o̥M̥U̥, h̥e''l̥e̥āce, d̥M̥#e d̥e̥D̥e, d̥e̥C̥e̥u̥e̥r, d̥M̥#e k̥āe c̥e̥D̥e̥, D̥e̥U̥ṣ̥e̥k̥ā, c̥e̥ṣ̥u̥e̥ d̥M̥#e, j̥e̥p̥e̥ṣ̥e̥ Ṣ̥C̥[̥ve̥ k̥ā M̥#k̥ā d̥d̥ej d̥M̥#k̥ā c̥e̥U̥ṣ̥e̥āve-
18. **Y̥e̥j̥l̥e̥ṣ̥e̥ d̥M̥#e c̥e̥M̥e̥ṣ̥e̥** 176-183
 (Experiments in Indian Education)
 i̥e̥ṣ̥e̥l̥e̥ d̥e̥Ḁe̥h̥e̥r̥'', y̥e̥m̥l̥e̥u̥e̥r̥ d̥e̥Ḁe̥h̥e̥r̥'', M̥e̥d̥i̥l̥e̥ d̥r̥k̥e̥l̥e̥ve, B̥e̥r̥ D̥e̥j̥d̥e̥ro̥s̥ D̥e̥ṣ̥e̥, d̥e̥ṣ̥k̥e̥ṣ̥ «̥e̥c̥e̥o̥l̥e̥ d̥e̥V̥e̥Ḁe̥u̥d̥e-